

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد همه سر به سر تن به کشتن دهیم
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

والنتین کاتاسانوف* - (Valentin Katasonov)

برگردان از: ا. م. شیری

۲۸ جنوری ۲۰۱۷

داوس ۲۰۱۷ به منزله سمبول پایان دوره جهانی سازی

چند روز قبل، در روزهای ۱۷ - ۲۰ جنوری، ۴۷مین اجلاس سالانه داوس برگزار گردید. داوس تجمع رسمی سازمان غیردولتی "مجمع جهانی اقتصاد" سوئیس شمرده می شود. مجمع داوس چهره ای متفاوت از گروه ۲۰ یا باشگاه بیلدبرگ دارد. اگر در اجلاس گروه ۲۰ مقامات رسمی کشورها شرکت می کنند یا اجلاس سالانه بیلدبرگ به طور کلی شفاف نیست، در انجمن داوس، هم مقامات رسمی کشورها و هم کارفرمایان و برخی از افراد مشهور (افراد روشنفکر، مدنی) حضور می یابند. در جلسه های داوس معمولاً مسائل در پشت پرده اسرار مذاکره نمی شود (صرفنظر از این که در اجتماع سال گذشته برخی اجلاسها در پشت "درهای بسته" برگزار گردید).

در وهله اول مسائل اقتصادی و مالی مهم بین المللی در دستورکار رسمی داوس قرار می گیرد. با این وجود، در سالهای اخیر ما شاهد طرح هر چه بیشتر موضوعات سیاسی، و همچنین مسائل مرتبط با توسعه فن آوری جدید هستیم. هر اجلاس داوس شعار خاص خود را دارد. جلسه سال گذشته داوس تحت عنوان "انقلاب صنعتی چهارم" (توسعه گسترده ربات ها و انواع مختلف فن آوری رقمی منظور است). امسال نیز عبارت "رهبری مسؤولانه" (به باور من، یکی از مبهم ترین شعارهای انجمن در طول سالهای اخیر) در روی پرچم داوس نقش بست.

اولویت های داوس ۲۰۱۷

در آستانه اجلاس داوس، مجمع جهانی اقتصاد گزارش سال ۲۰۱۷ "Global Risks Report" را که گزینش مسائل اصلی برای بحث بر مبنای آن انجام شده، منتشر کرد.

مسائل بوم شناسی و تغییرات آب و هوایی در جهان در ردیف اول، قطبی شدن جامعه و اموال در جهان و تشدید خطر مناقشات اجتماعی در ردیف دوم و خطرات مرتبط با توسعه فن آوری در ردیف سوم ثبت شده است. این، طیف بسیار گسترده ای از خطرات، مثلاً، خطر اختلالات در کار ارتباطات و مدیریت کامپیوتری تولید، زیرساخت ها، بخش مالی است (به سبب بروز مشکلات فنی یا در اثر حملات سایبری هدفمند). بعد می تواند به وقوع فجایع فن آوری (مثلاً،

وقوع سانحه در نیروگاه‌های هسته‌ای برق) یا به بروز مشکلات ناشی از استفاده گسترده از ربات‌ها در بخش تولید و سایر عرصه‌های اقتصاد منجر شود (مشکل اصلی، رشد بی‌کاری می‌باشد).

مشکلات ناشی از پیری جمعیت در ردیف چهارم برنامه کار داس ۲۰۱۷ جای گرفته بود. اگر این پدیده تا کنون فقط به کشورهای "میلیاردر طلانی" مربوط می‌شد، اما امروز مشکل پیری دامن بسیاری از کشورهای پیرامونی سرمایه‌داری را گرفته است.

علاوه بر این، نگارندگان گزارش یکسری مسائل دیگری را پیش کشیدند (تقریباً همه - عمدتاً دارای جنبه سیاسی):
اوضاع خاور نزدیک و میانه (به ویژه جنگ در سوریه)؛ خط مشی مورد انتظار رئیس جمهور جدید امریکا دونالد ترامپ و عواقب آن برای جهان؛ خروج [انگلستان از اتحادیه اروپا] و پیامدهای آن؛ مبارزه با تروریسم؛ روسیه امروز و آینده. شرکت‌کنندگان جلسه صرفنظر از چگونگی برخوردشان به روسیه، مجبور به اعتراف بودند، که روسیه همچنان به مثابه یکی از مهمترین عناصر توسعه جهانی شمرده می‌شود.
شرکت‌کنندگان مجمع داس از موضوع اوکراین دیگر خسته شده‌اند. در حالی که اوکراین در لیست کوتاه مسائل مورد بحث سال گذشته وارد شده بود، امسال حتا به فهرست طولانی آن وارد نکرده بودند.

داس در سرایشی افول

بر اساس اطلاعات اولیه، امسال در داس ۲۵۰۰ نفر از ۹۰ کشور جهان شرکت کردند. اینها فقط افراد دارای حق رسمی شرکت در انجمن بودند. تعداد حاضران (به اضافه خبرنگاران)، چند برابر بیشتر بود. مدیران و صاحبان بانک‌های بزرگ و غول‌های بانکی اکثریت شرکت‌کنندگان را تشکیل می‌دادند. علاوه بر این‌ها، در حدود ۲۰ نفر از رهبران کشورها و رؤسای دولت‌ها شرکت داشتند.

در مجموع در طول سال‌های اخیر علاقه‌مندی برخی کشورها به انجمن داس کاهش یافته است. لازم به یادآوری است که سال قبل نمایندگانی از ۹۹ کشور، اما امسال فقط از ۹۰ کشور (با وجود عضویت ۱۴۰ کشور در مجمع جهانی اقتصاد) در داس شرکت کردند. از تمایل سران بسیاری از کشورها نسبت به مجمع نیز کاسته می‌شود. روسیه در سال‌های اخیر دفتر نمایندگی متوسطی در مجمع دارد. ولادیمیر پوتین حتا یک بار هم در اجلاس داس شرکت نکرده است. امسال سرپرستی هیأت نمایندگی روسیه را معاون نخست وزیر ایگور شوالوف بر عهده داشت. اولگا گالادتس، معاون دیگر نخست وزیر و ماکسیم آرشکین، وزیر توسعه اقتصادی نیز جزو هیأت نمایندگی رسمی بودند. در لحظات آخر، الویرا نابییولین رئیس بانک روسیه به لیست هیأت نمایندگی اضافه شد.

سران کشورهای آلمان، فرانسه، کانادا، ایتالیا، اسپانیا و اسرائیل در اجلاس امسال داس شرکت نکردند.

داس و دونالد ترامپ

رئیس جمهور امریکا هم به داس نرفت. هیأت نمایندگی امریکا را جو بایدن معاون رئیس جمهور و جان کری وزیر خارجه سرپرستی می‌کردند. البته، اکنون در کاخ سفید تعویض نگهبان در جریان است، اما، به گمانم، داس، در همه حال هیچ جذابیتی برای ترامپ ندارد. داس از جهانی‌سازی پیروی می‌کند، در حالی که اکنون امریکا نه به جهانی‌سازی، بلکه، به سر و سامان دادن در خانه خود، از جمله، به بازسازی بخش واقعی اقتصاد نیاز دارد. بر اساس ارزیابی‌های شخصی روزنامه‌نگاران، ۹۰ درصد شرکت‌کنندگان داس ۲۰۱۷ مخالف ترامپ بودند. در هر صورت، بر اساس شواهد ضمنی می‌توان گفت ترامپ هم با داس مخالف است. اول - رئیس جمهور منتخب امریکا می‌توانست

نماینده رسمی تیم خود را به داوس اعزام نماید. دوم - اطرافیان ترمپ توضیح دادند، که شرکت هیأت نمایندگی او می توانست به معنای خیانت به آن ایده آل هائی باشد که او پیروی می کند و موجب پیروزی او در انتخابات گردیدند. گذشته از این، نمایندگان غیررسمی ترمپ در داوس حضور دارند. **آنتونی اسکراموچی** یکی از مشاوران او از جمله آنها بود. او سعی می کند ماهیت برنامه های رئیس جمهور امریکا را در حاشیه جلسات تشریح نماید. از جمله، در روز اول کار انجمن او در مصاحبه با خبرنگار تاس اظهار داشت، که تحریم های اقتصادی علیه روسیه را "بی تأثیر" و "غیر سازنده" تلقی می کند.

شگفتی های انگلیسی و چینی

شرکت سران دو کشور چین و انگلستان در اجلاس داوس کاملاً غیرمنتظره بود. قبلاً نخست وزیر انگلیس مجمع داوس را هر سال با حضور خود مفتخر می کرد. و این هم شگفتی: **ترزا می** هم در داوس حضور یافت. او حتا توانست روز اول سخنرانی کند. در واقع، او برنامه مورد انتظار همه در مورد خروج کشورش از اتحادیه اروپا را اعلام نمود. خود این، طبق ارزیابی خبرنگاران، به معنی خروج "سخت"، "بی سر و صدای" انگلیس از بازار واحد اروپاست. ترزا می اظهار داشت: "ما از اتحادیه اروپا خارج می شویم، اما از اروپا خارج نمی شویم" و او در ادامه تأکید کرد، که در مورد هیچ گونه عضویت جزئی، هیچ گونه اتحاد با اتحادیه اروپا که به مفهوم یک پای انگلیس در اینجا و پای دیگرش در آنجا باشد، حتا سخنی هم نمی تواند برود. نخست وزیر انگلستان امضای قرارداد جدید گمرکی را پیشنهاد کرد، بروکسل را از تلاش برای مجازات لندن به شدت برحذر داشت و اضافه کرد که چنین تلاش هائی می تواند به سوی خود اتحادیه اروپا کمانه کند. احساس می شود، که مادام انگلیسی به لحاظ روحی به دونالد ترمپ نزدیکتر است تا به همگرایان اروپائی بروکسل یا جهانی سازان داوس.

حضور **شی جین پینگ**، رهبر جمهوری خلق چین در داوس حتا شگفت انگیزتر از این بود. شرکت فقط رهبر چین از میان همه سران کشورهای گروه ۲۰ در اجلاس داوس چشمگیرتر از هر چیز بود. یک نفر حتا به شوخی گفت: داوس از انجمن سوئیسی یا اروپائی به انجمن چینی متحول شد. رهبر جمهوری خلق چین در مجمع داوس سخنرانی کرد و در مقابل چشمان حاضران جلسه به مدافع سرسخت جهانی سازی تبدیل شد. شی جین پینگ تصریح نمود: "براستی، جهانی شدن اقتصاد موجب بروز مشکلات جدیدی گردیده است، اما این واقعیت نمی تواند دلیلی برای امتناع قطعی از جهانی سازی اقتصاد باشد. ما باید خودمان را به سرعت وفق دهیم و جهانی سازی اقتصاد را مدیریت کنیم، از اثرات منفی آن بکاهیم و مزیت های آن را برای همه کشورها تأمین کنیم".

حضور غیرمنتظره رهبر چین در سوئیس را بخشی از تحلیلگران و روزنامه نگاران به مثابه تلاش بیجینگ برای پایان دادن به رهبری واشینگتن در اقتصاد، تجارت و سیاست جهانی تفسیر می کنند. بخش دیگر از مفسران "شفقت انگیزی بیجینگ" را چنین توضیح می دهند، که بیجینگ عصبانی شده و سعی می کند قبل از این که دونالد ترمپ وعده های ضد جهانی سازی خود را به کرسی بنشاند، تدابیری بیندیشد. بخش بزرگی از وعده های ترمپ سمت و سوی ضد چینی دارد. زیرا که کسری تجاری امریکا با آن بسیار عظیم است. نگرانی بیجینگ بی دلیل نیست: وضع عوارض گمرکی ۴۵ درصدی از سوی واشینگتن برای کالاهای چینی، و همچنین، اعمال اقدامات حمایتی تکمیلی برای بی اثر کردن نرخ پائین یوآن می تواند به این به اصطلاح معجزه اقتصادی چین نقطه پایان بگذارد.

حلول روح پسا سرمایه داری بر کالبد داوس

نه در فهرست بلند و نه در فهرست کوتاه مسائل طرح شده برای بحث و بررسی در مجمع، یک مسأله مربوطه به این که همه بقیه ثانوی هستند، به چشم نمی‌خورد. مسأله اصلاح سرمایه‌داری مطرح است. در اتحاد شوروی عبارت "بحران عمومی سرمایه‌داری" رایج بود. به نظر می‌رسد همین عبارت "بحران عمومی سرمایه‌داری" به نقطه اوج خود رسیده است. به این علت که جهانی‌سازی اقتصادی و مالی به پایان خود نزدیک است. عمده‌ترین مسأله این است، که توسعه سرمایه‌داری بدون بسط گسترده فضای جدید ممکن نیست. شاید، این واقعیت را دونالد ترمپ درک (حداقل احساس) می‌کند. با این وجود، او با حرکت به عقب -توقف جهانی‌سازی یا حتا بازگشت به عقب، قصد دارد بر این بحران غلبه کند. در مجمع داوز، همانطور که گفته شد، طرفداران جهانی‌سازی اجتماع کردند. آنها کوشش می‌کنند با ادامه حرکت در مسیر جهانی‌سازی، نسخه‌ای برای نجات سرمایه‌داری بیچند. هر چند متناقض است، اما رهبری چین کمونیست می‌تواند در کوتاه مدت در نقش ایدئولوگ و مروج اصلی جهانی‌سازی ظاهر شود و انجمن از داوز به جایی مانند شانگهای نقل مکان نماید.

آنچه به "معماران" جدی غربی نظم جدید جهانی مربوط می‌شود، این است که آنها دیگر نقطه پایان سرمایه‌داری را گذاشته‌اند. آنها الگوی نظم نوین جهانی را به تدریج به اذهان عمومی القاء می‌کنند. این نظم امروز با اصطلاحاتی مانند "جامعه رقمی"، "اقتصاد رقمی"، "دارائی رقمی" رمزگذاری شده است. این اصطلاحات در اجلاس سال گذشته مطرح شدند؛ امسال موضع "رقم‌ها" در جایگاه اول قرار گرفت.

من به دفعات نوشتم، که در ورای مفهوم بی‌ضرر "جامعه رقمی" [اردوگاه الکترونیکی](#) پنهان شده است که در آنجا همه ساکنان آن هویت رقمی (دیجیتالی) کسب می‌کنند و از طریق علائم رقمی اداره می‌شوند. این مدل در بخش مربوط به اقتصاد، آزادی مناسبات بازاری را به طور کامل رد و بر توزیع به شدت متمرکز تأکید می‌کند. این مدل را می‌توان پیاسرمایه‌داری یا به مثابه نظام برده‌داری نوین قرانت کرد. روح پیاسرمایه‌داری در حال حلول بر کالبد داوز است.

* - پروفیسور، دکتر علوم اقتصاد، مدیر مرکز پژوهش‌های اقتصادی روسیه
به نام "سرگئی فیودورویچ شاراپوف"

<http://www.fondsk.ru/news/2017/01/19/davos-2017-kak-simvol-zavershenija-epohi-globalizacii-43409.html>

۸ بهمن - دلو ۱۳۹۵

مطلب مرتبط:

از بیلدربرگ به گوگلبرگ :

نخبگان جهانی در راه ایجاد اردوگاه‌های الکترونیکی

<https://eshtrak.wordpress.com/2015/06/23/نخبگان-جهانی-در-راه-ایجاد-اردوگاه‌های-ا/>